

सांस्कृतिक संस्थान

(राष्ट्रिय नाचघर)

जमल काठमाण्डौ ।

१. पदको विवरण

पदको नाम :	सहायक नाटक प्रबन्धक
तह :	६ (छ)
सेवा :	कलाकार
समूह :	कलाकार

२. आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट सम्बन्धित विषयमा स्नातक वा कुनै पनि विषयमा स्नातक भई सम्बन्धित विषयमा ६ वर्षको अनुभव वा सम्बन्धित विषयमा प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण भई ६ वर्षको अनुभव वा कुनै पनि विषयमा प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण भई सम्बन्धित विषयमा ८ वर्षको अनुभव वा सरकारी मान्यता प्राप्त संस्थाबाट सम्बन्धित विषयमा ६ महिनाको तालीम र सम्बन्धित विषयमा १० वर्षको अनुभव प्राप्त ।

३. परीक्षा योजना र पाठ्यक्रम

परीक्षाको किसिम प्रयोगात्मक, लिखित र अन्तर्वार्ता हुनेछ । प्रथम चरणमा १०० पूर्णाङ्कको प्रयोगात्मक परीक्षा हुनेछ । १०० पूर्णाङ्कको लिखित परीक्षा र पूर्णाङ्क ३० को अन्तर्वार्ता निम्नानुसारका चरणमा हुनेछ ।

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण :- प्रयोगात्मक परीक्षा (Practical Examination)					पूर्णाङ्क :- १००		
विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय	
प्रयोगात्मक परीक्षा	१००	५०	प्रयोगात्मक			१ घण्टा	
द्वितीय चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)					पूर्णाङ्क :- १००		
विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी	(क) सामान्य ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक	२५ प्रश्न × २ अङ्क	१ घण्टा
	(ख) सेवा सम्बन्धी				प्रश्न	२५ प्रश्न × २ अङ्क	
तृतीय चरण :- अन्तर्वार्ता (Interview)					पूर्णाङ्क :- ३०		
विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय	
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०		मौखिक				

द्रष्टव्य :

- परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम चरणको प्रयोगात्मक परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइने छ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिने छ ।
- द्वितीय चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र तृतीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- प्रयोगात्मक परीक्षा, लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्ताको प्राप्ताङ्क जोडी योग्यताक्रम अनुसार परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

सांस्कृतिक संस्थान

(राष्ट्रिय नाचघर)

जमल काठमाण्डौ ।

कलाकार सेवा, कलाकार समूह, ६(छ) तह, सहायक नाटक प्रबन्ध (नाटक विधा) पदको
प्रथम चरण प्रयोगात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

प्रयोगात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम र योजना

पूर्णाङ्क :- १००

समय:- १ घण्टा

नाटक विधा

नाटक प्रस्तुती :

क. कलाकारको स्वयं सिर्जित प्रस्तुती	२०
ख. दिएको पृष्ठभूमिमा गरिने प्रस्तुती (Given Situation)	२०
ग. हाउभाउ तथा गति सम्बन्धी (Gesture & Movement)	१०
घ. स्वर सम्बन्धी ज्ञान (Voice & Speech)	१०
ङ. मुहाराभिव्यक्ति (Facial Expression)	१५
च. अभिनयका विभेदहरु	१५
छ. रस ज्ञान र यसका प्रकारहरु	<u>१०</u>
जम्मा	१००

सांस्कृतिक संस्थान

(राष्ट्रिय नाचघर)

जमल काठमाण्डौ ।

कलाकार सेवा, कलाकार समूह, ६(छ) तह, सहायक नाटक प्रबन्ध (नाटक विधा) पदको
प्रतियोगित्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

विषय:- सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) :- सामान्य ज्ञान (५०अङ्क)

१. सामान्य ज्ञान

- १.१ नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक र आर्थिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- १.२ नेपालका प्रमुख प्राकृतिक स्रोतहरू सम्बन्धी जानकारी
- १.३ नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, साहित्य, कला र संगीत
- १.४ राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटनाहरू तथा नवीनतम गतिविधिहरू सम्बन्धी जानकारी
- १.५ नेपालको वर्तमान संविधानको सामान्य जानकारी

२. सांस्कृतिक संस्थान सम्बन्धी ज्ञान

- २.१ सांस्कृतिक संस्थानको स्थापना र विकासक्रम
- २.२ सांस्कृतिक संस्थानको परिचय, उद्देश्य र कार्यहरू
- २.३ सांस्कृतिक संस्थानको विनियम, २०५४

खण्ड (ख) :- सेवा सम्बन्धी (५०अङ्क)

१. इन्द्रोभाईजेशन पद्धती र यसको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान १० अङ्क
 २. कलाकारको व्यक्तित्व विकास र समस्या बारे जानकारी १० अङ्क
 ३. रंगमञ्चीय अभिनय र र चलचित्र अभिनय बारे जानकारी १० अङ्क
 ४. प्रकाश, ध्वनी र मञ्च व्यवस्था सम्बन्धी ज्ञान १० अङ्क
 ५. नेपाली रंगमञ्चमा योगदान दिएका निम्न विशिष्ठ कलाकार, नाटककार र निर्देशकहरूको
जीवनी तथा प्रतिनिधि नाटक सम्बन्धी ज्ञान १० अङ्क
- क. बालकृष्ण सम
ख. भिमनिधि तिवारी
ग. सत्यमोहन जोशी
घ. मुकुन्द इन्दिरा - बालकृष्ण सम
ड. शिलान्यास - भिमनिधि तिवारी

सांस्कृतिक संस्थान

(राष्ट्रिय नाचघर)

जमल काठमाण्डौ ।

१. पदको विवरण

पदको नाम :	सहायक स्तर प्रथम
तह :	५ (पाँच)
सेवा :	कलाकार
समूह :	कलाकार

२. आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट सम्बन्धित विषयमा प्रमाण पत्र तह उत्तिर्ण वा कुनै पनि विषयमा प्रमाणपत्र तह उत्तिर्ण भई सम्बन्धित विषयमा ४ वर्षको अनुभव वा सम्बन्धित विषयमा एस.एल.सी. उत्तीर्ण भई सम्बन्धित विषयमा ५ वर्षको अनुभव वा एस.एल.सी. वा सो सरह उत्तीर्ण भई सम्बन्धित विषयमा ८ वर्षको अनुभव वा सरकारी मान्यता प्राप्त संस्थाबाट सम्बन्धित विषयमा ६ महिनाको तालीम र सम्बन्धित विषयमा १० वर्षको अनुभव प्राप्त ।

३. परीक्षा योजना र पाठ्यक्रम

परीक्षाको किसिम प्रयोगात्मक, लिखित र अन्तर्वार्ता हुनेछ । प्रथम चरणमा १०० पूर्णाङ्कको प्रयोगात्मक परीक्षा हुनेछ । १०० पूर्णाङ्कको लिखित परीक्षा र पूर्णाङ्क ३० को अन्तर्वार्ता निम्नानुसारका चरणमा हुनेछ ।

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण :- प्रयोगात्मक परीक्षा (Practical Examination)						पूर्णाङ्क :- १००	
विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय	
प्रयोगात्मक परीक्षा	१००	५०	प्रयोगात्मक			१ घण्टा	
द्वितीय चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)						पूर्णाङ्क :- १००	
विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी	(क) सामान्य ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न	२५ प्रश्न × २ अङ्क	१ घण्टा
	(ख) सेवा सम्बन्धी					२५ प्रश्न × २ अङ्क	
तृतीय चरण :- अन्तर्वार्ता (Interview)						पूर्णाङ्क :- ३०	
विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय	
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०		मौखिक				

द्रष्टव्य :

- परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम चरणको प्रयोगात्मक परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइने छ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिने छ ।
- द्वितीय चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र तृतीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- प्रयोगात्मक परीक्षा, लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्ताको प्राप्ताङ्क जोडी योग्यताक्रम अनुसार परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

सांस्कृतिक संस्थान

(राष्ट्रिय नाचघर)

जमल काठमाण्डौ ।

कलाकार सेवा, कलाकार समूह, ५(पाँच) तह, सहायक स्तर प्रथम (नाटक विधा) पदको
प्रथम चरण प्रयोगात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

प्रयोगात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम र योजना

पूर्णाङ्क :- १००

समय:- १ घण्टा

नाटक विधा

नाटक प्रस्तुती :

क. कलाकारको स्वयं सिर्जित प्रस्तुती	२०
ख. दिएको पृष्ठभूमिमा गरिने प्रस्तुती (Given Situation)	२०
ग. हाउभाउ तथा गति सम्बन्धी (Gesture & Movement)	१०
घ. स्वर सम्बन्धी ज्ञान (Voice & Speech)	१०
ङ. मुहाराभिव्यक्ति (Facial Expression)	१५
च. अभिनयका विभेदहरु	१५
छ. रस ज्ञान र यसका प्रकारहरु	१०
जम्मा	१००

सांस्कृतिक संस्थान

(राष्ट्रिय नाचघर)

जमल काठमाण्डौ ।

कलाकार सेवा, कलाकार समूह, ५(पाँच) तह, सहायक स्तर प्रथम (नाटक विधा) पदको
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

विषय:- सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) :- सामान्य ज्ञान (५०अङ्क)

१. सामान्य ज्ञान

- १.१ नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक र आर्थिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- १.२ नेपालका प्रमुख प्राकृतिक स्रोतहरू सम्बन्धी जानकारी
- १.३ नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, साहित्य, कला र संगीत
- १.४ राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटनाहरू तथा नवीनतम गतिविधिहरू सम्बन्धी जानकारी
- १.५ नेपालको वर्तमान संविधानको सामान्य जानकारी

२. सांस्कृतिक संस्थान सम्बन्धी ज्ञान

- २.१ सांस्कृतिक संस्थानको स्थापना र विकासक्रम
- २.२ सांस्कृतिक संस्थानको परिचय, उद्देश्य र कार्यहरू
- २.३ सांस्कृतिक संस्थानको विनियम, २०५४

खण्ड (ख) :- सेवा सम्बन्धी (५०अङ्क)

१. नेपाली रंगमञ्चको संक्षिप्त इतिहास १० अङ्क
२. रंगमञ्च र रंगमञ्चमा प्रयोग हुने ध्वनी, प्रकाश र मञ्चसज्जा सम्बन्धी सामान्य जानकारी १० अङ्क
३. अभिनय र यसका विभेदहरूको सामान्य जानकारी १० अङ्क
४. दुखान्त र सुखान्त नाटकको सामान्य जानकारी १० अङ्क
५. नेपाली रंगमञ्चमा योगदान दिएका निम्न विशिष्ठ कलाकार, नाटककार र निर्देशकहरूको १० अङ्क
जीवनी तथा प्रतिनिधि नाटक सम्बन्धी जानकारी
क. गोविन्द बहादुर मल्ल “गोठाले” (नाटककार)
ख. हरि प्रसाद रिमाल (नाटक निर्देशक)
ग. प्रचण्ड मल्ल (रङ्गमञ्च निर्देशक)
घ. मुना मदन - लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा
ड. मसान - गोपाल प्रसाद रिमाल

सांस्कृतिक संस्थान

(राष्ट्रिय नाचघर)

जमल काठमाण्डौ ।

१. पदको विवरण

पदको नाम :	सहायक स्तर द्वितीय
तह :	४ (चार)
सेवा :	कलाकार
समूह :	कलाकार

२. आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता

दशौं कक्षा उत्तिर्ण भई सम्बन्धित विषयमा ५ वर्षको अनुभव वा नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त संस्थाबाट सम्बन्धित विषयमा ६ महिनाको तालिम लिई ६ वर्षको अनुभव प्राप्त ।

३. परीक्षा योजना र पाठ्यक्रम

परीक्षाको किसिम प्रयोगात्मक, लिखित र अन्तर्वार्ता हुनेछ । प्रथम चरणमा १०० पूर्णाङ्कको प्रयोगात्मक परीक्षा हुनेछ । १०० पूर्णाङ्कको लिखित परीक्षा र पूर्णाङ्क ३० को अन्तर्वार्ता निम्नानुसारका चरणमा हुनेछ ।

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण :- प्रयोगात्मक परीक्षा (Practical Examination)						पूर्णाङ्क :- १००	
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय	
प्रयोगात्मक परीक्षा	१००	५०	प्रयोगात्मक			१ घण्टा	
द्वितीय चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)						पूर्णाङ्क :- १००	
विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी	(क) सामान्य ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न	२५ प्रश्न × २ अङ्क	१ घण्टा
	(ख) सेवा सम्बन्धी					२५ प्रश्न × २ अङ्क	
तृतीय चरण :- अन्तर्वार्ता (Interview)						पूर्णाङ्क :- ३०	
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय	
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०		मौखिक				

द्रष्टव्य :

- परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम चरणको प्रयोगात्मक परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइने छ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिने छ ।
- द्वितीय चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र तृतीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- प्रयोगात्मक परीक्षा, लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्ताको प्राप्ताङ्क जोडी योग्यताक्रम अनुसार परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

सांस्कृतिक संस्थान

(राष्ट्रिय नाचघर)

जमल काठमाण्डौ ।

कलाकार सेवा, कलाकार समूह, ४(चार) तह, सहायक स्तर द्वितीय (नाटक विधा) पदको
प्रथम चरण प्रयोगात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

प्रयोगात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम र योजना

पूर्णाङ्क :- १००

समय:- १ घण्टा

नाटक विधा

नाटक प्रस्तुती :

क. कलाकारको स्वयं सिर्जित प्रस्तुती	२०
ख. दिएको पृष्ठभूमिमा गरिने प्रस्तुती (Given Situation)	२०
ग. हाउभाउ तथा गति सम्बन्धी (Gesture & Movement)	१०
घ. स्वर सम्बन्धी ज्ञान (Voice & Speech)	१०
ङ. मुहाराभिव्यक्ति (Facial Expression)	१५
च. अभिनयका विभेदहरु	१५
छ. रस ज्ञान र यसका प्रकारहरु	१०
जम्मा	१००

सांस्कृतिक संस्थान

(राष्ट्रिय नाचघर)

जमल काठमाण्डौ ।

कलाकार सेवा, कलाकार समूह, ४(चार) तह, सहायक स्तर द्वितीय (नाटक विधा) पदको
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

विषय:- सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) :- सामान्य ज्ञान (५०अङ्क)

१. सामान्य ज्ञान

- १.१ नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक र आर्थिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- १.२ नेपालका प्रमुख प्राकृतिक स्रोतहरू सम्बन्धी जानकारी
- १.३ नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, साहित्य, कला र संगीत
- १.४ राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटनाहरू तथा नवीनतम गतिविधिहरू सम्बन्धी जानकारी
- १.५ नेपालको वर्तमान संविधानको सामान्य जानकारी

२. सांस्कृतिक संस्थान सम्बन्धी ज्ञान

- २.१ सांस्कृतिक संस्थानको स्थापना र विकासक्रम
- २.२ सांस्कृतिक संस्थानको परिचय, उद्देश्य र कार्यहरू
- २.३ सांस्कृतिक संस्थानको विनियम, २०५४

खण्ड (ख) :- सेवा सम्बन्धी (५०अङ्क)

१. अभिनयको वारेमा सामान्य जानकारी **१० अङ्क**
२. रंगमञ्चका वारेमा सामान्य जानकारी **१० अङ्क**
३. ध्वनी र प्रकाश व्यवस्थापन वारे सामान्य जानकारी **१० अङ्क**
४. नेपाली रंगमञ्चमा योगदान पुर्याउने निम्न विशिष्ट व्यक्तिको जीवनी **१० अङ्क**
 - क. बालकृष्ण सम (नाटककार)
 - ख. हरिहर शर्मा (अभिनेता)
 - ग. अर्पेश मल्ल (नाटककार/निर्देशक)
५. नेपाली प्रतिनिधी नाटकहरू **१० अङ्क**
 - क. एक चिहान - हृदय चन्द्र सिंह
 - ख. बहुलाकाजीको सपना - विजय बहादुर मल्ल